

# Asocjacja kardiologów inwazyjnych. Siła tak duża... jak zaangażowanie



## Szanowne Koleżanki i Koledzy!

Czas biegnie nieubłaganie i właśnie mija 12 miesięcy, odkąd obecny Zarząd Asocjacji Interwencji Sercowo-Naczyniowych Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego (AISN PTK) rozpoczął swoją działalność. To dobry moment, aby przedstawić Wam krótkie podsumowanie naszych dotychczasowych osiągnięć oraz celów i zamierzeń na drugi rok bieżącej kadencji. Należy przy tym podkreślić, że wiele z nich stanowi kontynuację i rozwinięcie dorobku wszystkich poprzednich Przewodniczących i Zarządów Sekcji Kardiologii Inwazyjnej, a następnie AISN PTK. Pamiętamy o tym i jesteśmy im za to bardzo wdzięczni!

Szczególną misją AISN PTK, określoną w rozdziale 2, pkt. 3 Regulaminu Organizacyjnego jest: 1) zapewnienie optymalnego inwazyjnego leczenia ostrych zespołów wieńcowych oraz 2) tworzenie systemu szkolenia lekarzy w dziedzinie kardiologii interwencyjnej i angiologii oraz kompleksowego systemu kontroli jakości wykonywanych zabiegów. Podejmując przed laty to zadanie, pionierzy polskiej kardiologii inwazyjnej zdecydowali o powołaniu dedykowanych konferencji naukowo-dydaktycznych, poświęconych w całości problematyce kardiologii interwencyjnej. Wielu z nas pamięta pierwsze spotkania w Szczecinie, Krakowie i Zabrzu. Gromadziły one niemal wszystkich ówczesnych kardiologów inwazyjnych oraz młodych lekarzy zainteresowanych tą dziedziną. Bez przymusu, z radością przemierzaliśmy setki kilometrów z jednego końca Polski na drugi, żeby wymieniać się swoimi doświadczeniami, integrować środowisko i budować podwaliny pod profesjonalny system kształcenia polskich kardiologów w zakresie endowaskularnego leczenia chorób serca i naczyń. Dzisiaj są to konferencje o międzynarodowym zasięgu, stanowiące o wizerunku polskiej kardiologii inwazyjnej na świecie. Stanowią one również podstawę dla systemu ustawicznego kształcenia, który ma na celu promowanie rozwoju i stałe podnoszenie poziomu naszej wiedzy oraz jakości udzielanych przez nas świadczeń medycznych.

Nie jest to jednak jedyna forma kształcenia oficjalnie wspierana przez AISN PTK. W chwili obecnej akredytujemy także 6 konferencji tematycznych:

1. Jesienne Spotkanie Kardiologów w Poznaniu (dyrektorzy konferencji: prof. Stefan Grajek, prof. Maciej Lesiak) — w ramach konferencji prowadzone jest sympozjum poświęcone leczeniu bifurkacji tętnic wieńcowych, w tym angioplastyki pnia głównego lewej tętnicy wieńcowej. W sympozjum biorą udział wybitni eksperci z Polski i zagranicą, reprezentujący *European Bifurcation Club* (EBC);

2. Aktualności w kardiologii interwencyjnej w Białowieży (dyrektor konferencji: prof. Sławomir Dobrzycki) — konferencja z udziałem czołowych polskich kardiologów interwencyjnych, mająca na celu przedstawienie aktualnych możliwości leczenia interwencyjnego choroby wieńcowej, chorób tętnic obwodowych oraz interwencji w strukturalnych chorobach serca. W trakcie konferencji odbywają się bezpośrednie transmisje zabiegów z pracowni hemodynamiki Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku;

3. *Rotablation Meeting we Wrocławiu* (dyrektorzy konferencji: prof. Krzysztof Reczuch, dr Mirosław Ferenc) — konferencja z udziałem polskich i międzynarodowych ekspertów w całości poświęcona zastosowaniu rotabtacji podczas PCI. Tegoroczna edycja konferencji była jednocześnie oficjalnym spotkaniem EuroROTA Club;

4. *Transcatheter Heart Team* (THT) Poland naprzemiennie w Warszawie i w Katowicach (dyrektorzy konferencji: prof. Adam Witkowski, prof. Andrzej Ochała, dr Radosław Parma, dr Maciej Dąbrowski) — konferencja wielodyscyplinarnych zespołów sercowo-naczyniowych z udziałem polskich i międzynarodowych ekspertów, poświęcona zagadnieniu przeszskórnego leczenia chorób strukturalnych serca;

5. *Peripheral Interventions in Krakow* (PINC) (dyrektorzy konferencji: prof. UJ Stanisław Bartuś, prof. Dariusz Dudek) — konferencja wielodyscyplinarnych zespołów sercowo-naczyniowych z udziałem polskich i międzynarodowych ekspertów, poświęcona zagadnieniom przeszskórnego leczenia chorób tętnic obwodowych oraz chorób strukturalnych;

6. Obrazowanie i interwencje w strukturalnych chorobach serca i naczyń (ISIIIC) w Katowicach (dyrektorzy konferencji: prof. Wojciech Wojakowski, prof. Andrzej Ochała, prof. Zbigniew Gąsior, prof. Grzegorz Smolka) — konferencja poświęcona obrazowaniu inwazyjnemu i nieinwazyjnemu w kardiologii inwazyjnej.

Zachęcamy wszystkich do udziału w tych konferencjach, będących świetną okazją dla pogłębienia specjalistycznej wiedzy w konkretnych dziedzinach kardiologii inwazyjnej.

Inne ważne aspekty działalności dydaktycznej Zarządu AISN PTK to organizacja sesji naukowych dla szerokiego grona kardiologów w trakcie Międzynarodowego Kongresu PTK, Wiosennej Konferencji PTK, Noworocznych Warsztatów Kardiologicznych. Naszym szkoleniem obejmujemy nie tylko lekarzy, ale także pielęgniarki, techników medycznych oraz ratowników medycznych. Od lat organizowane są konferencje dydaktyczne w trakcie *New Frontiers in Interventional Cardiology* (NFIC), *Warsaw Course on Cardiovascular Interventions* (WCCI), THT Poland oraz Warsztatów Kardiologii Inwazyjnej w Zabrze.

Dużym osiągnięciem ostatnich lat było wprowadzenie systemu certyfikacji operatorów oraz akredytacji ośrodków kardiologii inwazyjnej w Polsce. Do 31 sierpnia 2016 roku Zarząd AISN PTK we współpracy z Zarządem Głównym PTK wydał 637 certyfikatów samodzielnego operatora kardiologii inwazyjnej, 129 certyfikatów samodzielnego diagnosty, 14 certyfikatów dla operatorów kardiologii dziecięcej oraz 119 akredytacji dla ośrodków kardiologii inwazyjnej. W związku z wejściem w życie obwieszczenia Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia wykazu wzorcowych procedur radiologicznych z zakresu radiologii — diagnostyki obrazowej i radiologii zabiegowej z dnia 10.11.2015 r. zmieniły się nieco zasady przyznawania certyfikatów operatorskich. Od 11.11.2015 roku certyfikaty przyznawane są wyłącznie lekarzom posiadającym specjalizację z kardiologii. Jest to wymóg narzucony przez Ministerstwo Zdrowia, wynikający z zapisów ustawy o prawie atomowym oraz szczegółowych rozporządzeń wykonawczych Ministra Zdrowia do tej ustawy. Po wielomiesięcznej batalii udało nam się jednak przekonać Komisję Ministerstwa Zdrowia do spraw procedur i audytów klinicznych zewnętrznych w zakresie radiologii — diagnostyki obrazowej i radiologii zabiegowej, aby wprowadziła poprawkę do obwieszczenia, umożliwiającą samodzielne wykonywanie zabiegów kardiologii inwazyjnej także lekarzom ze specjalizacją z chorób wewnętrznych, będących w trakcie specjalizacji z kardiologii, którzy uzyskali certyfikat samodzielnego operatora kardiologii inwazyjnej przed 11.11.2015 roku. Tymczasowe certyfikaty będą miały ważność do 31.12.2018 roku. Po tym terminie o dalsze przedłużenie certyfikatu ubiegać się będą mogli tylko i wyłącznie specjaliści kardiologii. Poprawki do obwieszczenia powinny zostać opublikowane w najbliższych tygodniach. W imieniu Zarządu AISN PTK jeszcze raz dziękuję prof. Robertowi J. Gilowi oraz prof. Adamowi Witkowskiemu za okazaną pomoc przy pracach nad poprawkami.

Fundamentalnym zadaniem AISN PTK jako towarzystwa naukowego jest wspieranie aktywności naukowej naszego środowiska. W pierwszym roku bieżącej kadencji Zarząd AISN PTK ufundował łącznie 10 grantów wyjazdowych na konferencje zagraniczne dla naukowców prezentujących wyniki swoich

badań podczas *American Heart Association Scientific Sessions 2015* w Orlando, Stany Zjednoczone (1 grant), Kongresu EuroPCR 2016 w Paryżu (3 granty) oraz Kongresu Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego 2016 w Rzymie (6 grantów).

Za najważniejsze osiągnięcie obecnej kadencji uważamy ustanowienie Grantu Naukowego AISN PTK 2016 we współpracy z firmą Abbott. Nadrzędnym celem ustanowienia Grantu Naukowego AISN PTK jest promowanie działalności naukowej młodych kardiologów interwencyjnych, którzy uzyskali tytuł doktora nauk medycznych i mają udokumentowany dorobek w zakresie tematyki grantu. Przyznawanie grantu odbywa się na drodze konkursu, a nadesłane aplikacje oceniane są wstępnie przez Komisję w składzie: Prezes PTK, Przewodniczący AISN PTK, Przewodniczący Komisji Nauki i Grantów ZG PTK, Przewodniczący oraz członkowie Komisji Zarządu AISN PTK ds. Grantów Naukowych i Stypendiów Wyjazdowych, a następnie recenzowane przez minimum dwóch niezależnych ekspertów. Finansowanie w kwocie 100 000 PLN netto uzyskał pojedynczy projekt badawczy. Ogłoszenie wyników nastąpi podczas XX Międzynarodowego Kongresu PTK w Poznaniu.

W związku z publikacją przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT) propozycji nowych taryf dla wybranych procedur kardiologii inwazyjnej i elektroterapii oraz ogłoszonym przez Ministerstwo Zdrowia planem zmniejszenia nakładów na kardiologiczne leczenie szpitalne o około 30–40% (ponad miliard złotych), Zarząd AISN PTK, działając z upoważnienia Prezesa PTK oraz we współpracy z Zarządem Sekcji Rytmu Serca, zorganizował ogólnopolską kampanię medialną prezentującą dotychczasowe osiągnięcia kardiologii w Polsce oraz zagrożenia związane z planowanym drastycznym obniżeniem finansowania leczenia schorzeń układu sercowo-naczyniowego. Pisałem o tym szerzej w moim poprzednim felietonie w „Kardiologii Inwazyjnej”. W ramach kampanii medialnej przeprowadzono dwie konferencje prasowe z udziałem przedstawicieli PTK, Ministerstwa Zdrowia, AOTMiT oraz NFZ oraz opracowano 30 merytorycznych informacji prasowych dla mediów. Łączna liczba wszystkich publikacji dostępnych w wersji online, które ukazały się w internecie, prasie, radiu i telewizji wyniosła 277, a liczba materiałów opublikowanych w prasie drukowanej — 37. Zarząd AISN PTK, działając z upoważnienia Prezesa PTK oraz we współpracy z Sekcją Rytmu Serca PTK opracował oficjalne opinie na temat projektu AOTMiT oraz NFZ nowych taryf dla wybranych procedur kardiologii inwazyjnej i elektroterapii. Po bezpośrednich rozmowach z Ministrem Zdrowia oraz Prezesem NFZ opracował propozycję nowych procedur z zakresu kardiologii inwazyjnej do koszyka świadczeń gwarantowanych refundowanych przez NFZ. Uczestniczyliśmy także w tworzeniu założeń do programu „Opieka koordynowana nad pacjentem po

zawale serca” (Jankowski P., Gąsior M., Gierlotka M., Cegłowska U., Słomka M., Eysymontt Z., Gałaszek M., Buszman P., Kalarus Z., Kaźmierczak J., Legutko J., Sujkowska G., Matusiewicz W., Opolski G., Hoffman P. Stanowisko ekspertów Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego oraz Agencji Oceny Technologii Medycznych. *Kardiol Pol.* 2016; 74: 800–811. doi: 10.5603/KP.2016.0118). W chwili obecnej oczekujemy na konkretne propozycje ze strony Ministerstwa Zdrowia i NFZ nowego modelu refundacji procedur kardiologii inwazyjnej od 1.01.2017 roku.

Dużą wagę w naszych działaniach przywiązujemy do współpracy międzynarodowej. Przedstawiciele AISN PTK zasiadają w strukturach *European Association of Percutaneous Cardiovascular Interventions (EAPCI)*: Dariusz Dudek — Przewodniczący *EAPCI Education & Training Committee 2016–2018*, Adam Witkowski — Przewodniczący *EAPCI Valve for Life Initiative 2016–2018*, Radosław Parma — *EAPCI Young Ambassador for Poland 2016–2018*, Jacek Legutko — członek *EAPCI National Societies & International Affairs Committee*. We współpracy międzynarodowej organizujemy sesje naukowe podczas EuroPCR w Paryżu oraz *Transcatheter Cardiovascular Therapeutics (TCT)* w Stanach Zjednoczonych. Walczymy także o coraz większy udział polskich kardiologów inwazyjnych w radach naukowych tych kongresów. Powinno to zaowocować nowymi możliwościami w zakresie współpracy naukowej oraz wspólnych projektów realizowanych w Polsce we współpracy z *European Society of Cardiology (ESC)* i *EAPCI*. Jedną z takich inicjatyw jest kampania „Zastawka dla życia”. Ma ona na celu propagowanie, popularyzację oraz zwiększenie dostępności do nowoczesnych, małoinwazyjnych technologii w leczeniu wad zastawkowych serca. Została ogłoszona w 2015 roku, a jej inicjatorem i fundatorem w Europie jest ESC i będące jego częścią *EAPCI*. Koordynatorami programu w Polsce z ramienia *EAPCI* i AISN PTK są prof. Adam Witkowski oraz prof. Dariusz Dudek, we współpracy z Konsultantem Krajowym w dziedzinie kardiologii oraz Prezesem PTK. W ramach kampanii prowadzona jest szeroko zakrojona akcja medialna, w ramach której w różnych programach telewizyjnych wyemitowano łącznie 460 spotów reklamowych, a informacja na jej temat dotarła do ponad 11 000 000 Polaków. W pierwszym roku kampanii liczba zabiegów TAVI w Polsce wzrosła o blisko 50%. Kampania będzie kontynuowana w kolejnych latach.

Do końca kadencji pozostało jeszcze 12 miesięcy. Nie zamierzamy zwalniać tempa i dalej chcemy aktywnie walczyć o rozwój kardiologii inwazyjnej w Polsce. Najważniejsze cele, jakie stawiamy przed sobą w drugim roku kadencji, to: ustanowienie stypendium wyjazdowego AISN PTK; kontynuacja współpracy z Konsultantem Krajowym w dziedzinie kardiologii, Zarządem Głównym PTK, Ministerstwem Zdrowia, AOTMiT i NFZ w zakresie wprowadzania

nowych procedur z zakresu kardiologii inwazyjnej do katalogu świadczeń refundowanych przez NFZ; publikacja aktualizacji wymogów dla uzyskania certyfikatów AISN PTK dla samodzielnego operatora kardiologii inwazyjnej i samodzielnego diagnosty oraz akredytacji PTK dla ośrodków kardiologii inwazyjnej w Polsce; publikacja wymogów dla uzyskania certyfikatów AISN PTK dla samodzielnego operatora w zakresie chorób strukturalnych serca; wprowadzenie systemu certyfikacji samodzielnego operatora w zakresie chorób strukturalnych serca; publikacja stanowisk ekspertów AISN PTK na temat: rusztowań bioresorbowalnych (BVS), rotablacji, obrazowania wewnątrznaczyniowego (IVUS, OCT), czynnościowej oceny zwężzeń (FFR), rekanalizacji przewlekłych okluzji tętnic wieńcowych (CTO). Nad wieloma z tych projektów prace są już bardzo zaawansowane.

Na zakończenie chciałbym wystąpić z gorącym apelem do wszystkich z Państwa. Zarząd AISN PTK dokłada na co dzień wszelkich możliwych starań,

aby zapewnić swoim członkom optymalne warunki dla rozwoju zawodowego, edukacji, prowadzenia działalności naukowej. W swoich staraniach nie może jednak pozostać osamotniony. W ostatnich miesiącach otrzymaliśmy ogromne wsparcie szerokiego grona autorytetów polskiej kardiologii i kardiologii inwazyjnej, za co w imieniu Zarządu z całego serca dziękuję. Szczególne słowa podziękowania kieruję od adresem Prezesa PTK, Pana Profesora Piotra Hoffmana. Jednak aby osiągać sukcesy, potrzebujemy zaangażowania wszystkich członków. Pamiętajcie o tym, że AISN PTK to organizacja kardiologów inwazyjnych. Stworzona przez nas i dla nas. A jej siła będzie tak duża, jak zaangażowanie i poparcie wszystkich jej członków.

dr hab. med. Jacek Legutko,  
prof. nadzw. UJ  
Przewodniczący AISN PTK